

МЕТОДОЛОГІЯ АНАЛІЗУ ПОЕТИКИ НАРАТИВУ МЕТАМОДЕРНИХ ТВОРІВ У КОГНІТИВНО-НАРАТОЛОГІЧНІЙ ТА ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНІЙ ПЕРСПЕКТИВАХ (НА МАТЕРІАЛІ РОМАНІВ К. ІШІУРО)

Шаповал О. С.

аспірантка

*Херсонський державний університет
 вул. Шевченка, 14, Івано-Франківськ, Україна;
 викладач кафедри морської англійської мови
 Національний університет «Одеська морська академія»
 вул. Дідріхсона, 8, Одеса, Україна
orcid.org/0009-0002-7886-7766
potarova.alexandra.sergeevna@gmail.com*

Ключові слова: *поетика
 наративу, метамодернізм,
 поетико-нараторологічний
 аналіз, лінгвокультурологічний
 аналіз, когнітивна
 нараторологія, неприродний
 наратив, фокалізація,
 культурні коди, читацька
 інтерпретація.*

Стаття присвячена розробці комплексної методології аналізу поетики наративу метамодерних романів Кадзуо Ішіуро з інтеграцією когнітивно-нараторологічної та лінгвокультурологічної перспектив. У центрі дослідження – специфіка неприродної наративності, жанрової модифікації, особливості фокалізації та взаємодія мовних і культурних засобів, що визначають механізми смислотворення у художньому тексті та його інтерпретацію. Запропонована методологія передбачає багаторівневий аналіз: контекстуально-поетикальний рівень дозволяє реконструювати культурні коди, архетипічні моделі та жанрові передумови творів; макропоетичний рівень досліджує загальну організацію наративу, подієвість, онтологію художнього світу та структуру художніх образів; когнітивно-нараторологічний рівень спрямований на виявлення способів конструювання смислу через систему художніх образів, внутрішню фокалізацію, інтроспекцію персонажів і моделювання читачем когнітивних процесів; інтерпретаційно-рецептивний рівень аналізує стратегії читацького осмислення, культурно зумовлені моделі інтерпретації та механізми формування когнітивно-емоційної напруги. На прикладі романів «Залишок дня», «Не відпускай мене» та «Клара і Сонце» показано, що неприродна нарація, редукована подієвість, специфіка фокалізації та жанрових трансформацій формують унікальний простір взаємодії художнього тексту та читача, де смисл виникає не через сюжетні конфлікти, а через рефлексію, моральну оцінку і когнітивну реконструкцію подій. Дослідження демонструє взаємодію японських та західних культурних кодів, які через універсальні та культурні архетипи формують художні образи персонажів, визначають особливості наративної організації та безпосередньо впливають на процес інтерпретації та конструювання смислу читачем. Запропонована методологія відкриває перспективи подальших досліджень метамодерної поетики наративу, зокрема неприродної нарації, когнітивних і культурно зумовлених механізмів читацької інтерпретації та рецепції сучасної англійської прози.

**METHODOLOGY FOR ANALYZING THE POETICS OF NARRATIVE
IN METAMODERN WORKS FROM COGNITIVE-NARRATOLOGICAL
AND LINGUOCULTURAL PERSPECTIVES (CASE STUDY OF THE NOVELS
BY K. ISHIGURO)**

Shapoval O. S.

Postgraduate Student

Kherson State University

Shevchenka str., 14, Ivano-Frankivsk, Ukraine;

Lecturer at the Department of Maritime English

National University "Odesa Maritime Academy"

Didriksona str., 8, Odesa, Ukraine

orcid.org/0009-0002-7886-7766

potapova.alexandra.sergeevna@gmail.com

Key words: *poetics of narrative, metamodernism, poetical narratological analysis, linguocultural analysis, cognitive narratology, unnatural narrative, focalization, cultural codes, reader interpretation.*

This article features the development of a comprehensive methodology for analyzing the poetics of narrative in the metamodern novels of Kazuo Ishiguro, integrating cognitive-narratological and linguocultural perspectives. The study focuses on the specificity of unnatural narrativity, genre modifications, focalization features, and the interaction of linguistic and cultural means that shape the mechanisms of meaning-making in the literary text and its interpretation. The proposed methodology provides for a multi-level analysis: the contextual-poetic level allows for the reconstruction of cultural codes, archetypal models, and genre-related prerequisites of the works; the macro-poetic level examines the overall narrative organization, event structure, the ontology of the fictional world, and the configuration of literary images; the cognitive-narratological level is aimed at identifying the ways meaning is constructed through systems of literary images, internal focalization, character introspection, and the reader's construing of cognitive processes; the interpretive-receptive level analyzes readers' interpretive strategies, culturally conditioned interpretive models, and mechanisms generating cognitive-emotional tension. Studying "The Remains of the Day", "Never Let Me Go" and "Klara and the Sun" as examples, it is shown that unnatural narration, reduced eventfulness, specific focalization, and genre transformations create a unique space of interaction between the literary text and the reader, where meaning arises not from plot conflicts but through reflection, moral evaluation, and cognitive reconstruction of events. The study demonstrates the interaction of Japanese and Western cultural codes, which, through universal and cultural archetypes, shape character images, define the specifics of narrative organization, and directly influence the reader's interpretive and meaning-making processes. The proposed methodology opens up prospects for further research into the poetics of metamodern narrative, particularly unnatural narration, and the cognitive and culturally conditioned mechanisms of contemporary Anglophone literary interpretation and reception.

Постановка проблеми. Актуальність дослідження обумовлена необхідністю розробки комплексної методологічної моделі аналізу поетики нарративу, здатної врахувати специфіку мультикультурного художнього дискурсу та когнітивні механізми рецепції. У творчості Кадзуо Ішігуро нарративна організація визначається не лише структурними або жанровими чинниками, а й, передусім, способами конструювання смислу, який виникає у взаємодії тексту, культурного досвіду та читацької інтерпретації.

Аналіз останніх досліджень свідчить, що сучасна когнітивна наратологія розглядає нарративність як форму осмислення досвіду через ментальні моделі, фрейми та сценарії [Fludernik, 1996; Hühn, 2009]. У працях представників німецької та американської наратологічних традицій інтерпретація художнього тексту постає як процес побудови когнітивних репрезентацій події, персонажів і художнього світу [Iser, 1974; Schmid, 2009, 2010; Lakoff & Turner, 1989; Turner & Fauconnier,

2002; Alber, 2010; Iversen, 2010; Nielsen, 2010; Richardson, 2010]. Водночас лінгвокультурологічні дослідження акцентують увагу на ролі культурних кодів і концептуальних структур у формуванні читацького розуміння тексту [Белехова, 2015; Цапів, 2020; Lewandowska-Tomaszczyk, 2020].

Попри значну кількість праць, присвячених окремим аспектам поезики К. Ішігуро, не вирішеною залишається проблема інтеграції когнітивно-нараторологічної та лінгвокультурологічної перспектив у межах єдиної аналітичної моделі. Зокрема, недостатньо досліджено механізми взаємодії жанрової модифікації, неприродної наративності та культурної рецепції як чинників формування поезики наративу творів письменника.

Отже, наразі існує потреба у розробленні комплексного інструментарію аналізу поезики наративу, який дозволить би описати специфіку смислотворення у різножанрових творах Ішігуро з урахуванням когнітивно-нараторивних і культурних параметрів читацького сприйняття.

Метою статті є обґрунтування авторської методологічної моделі дослідження поезики нараториву у різножанрових романах Кадзуо Ішігуро, заснованої на інтеграції когнітивно-нараторологічного та лінгвокультурологічного підходів. Реалізація мети передбачає розв'язання таких завдань: визначити теоретичні засади поезико-нараторологічного аналізу художнього тексту; встановити можливості лінгвокультурологічного підходу у дослідженні поезики нараториву; розробити інтегративну поезико-нараторологічну методику аналізу різножанрових творів К. Ішігуро; виявити роль жанрової модифікації, неприродної нараторивності та фокалізації у процесі смислотворення. Наукова новизна статті полягає у формуванні цілісної методологічної рамки аналізу поезики нараториву, що дозволяє розглядати художній текст як динамічну когнітивно і культурно зумовлену систему смислотворення.

Об'єктом дослідження є поезика нараториву романів Кадзуо Ішігуро як феномен сучасного англомовного літературного процесу. **Предметом** дослідження виступають засоби і способи формування поезики нараториву на рівні нараторивної структури, жанрової модифікації та системи художніх образів.

Виклад основного матеріалу дослідження. Методологічною основою дослідження є комплексна модель аналізу поезики нараториву, що поєднує когнітивно-нараторологічний та лінгвокультурологічний підходи. Така методологія зумовлена специфікою художньої прози Кадзуо Ішігуро, у якій смислотворення здійснюється передусім через особливості нараторивної організації, властивості художніх образів та механізми читацької рецепції.

Когнітивно-нараторологічний підхід дозволяє розглядати художній текст як процес динамічного конструювання смислу у взаємодії тексту й читацької свідомості. У цьому дослідженні він виступає базовим методологічним принципом, оскільки забезпечує можливість аналізу нараторивної структури не лише як формальної організації подій, а як конструкт, що моделює процеси читацької інтерпретації та конструювання смислу.

Лінгвокультурологічний підхід інтегрується у дослідження як інструмент виявлення культурно зумовлених моделей організації читацького досвіду. У межах цієї перспективи нараторив розглядається як простір функціонування культурних кодів і концептів, які впливають на процес інтерпретації тексту.

Застосування зазначених підходів формує авторську поезико-нараторологічну методику аналізу, що передбачає поетапне дослідження тексту на чотирьох взаємопов'язаних рівнях:

– **контекстуально-поетикальному** (аналіз жанрових, історико-літературних і культурних передумов формування поезики твору);

– **макропоетичному** (дослідження загальної нараторивної організації тексту, онтології художнього світу, подієвості та властивостей нараторивної структури);

– **когнітивно-нараторологічному** (виявлення способів конструювання смислу через систему художніх образів, фокалізацію та моделювання читацького осмислення елементів художнього світу);

– **інтерпретаційно-рецептивному** (аналіз механізмів читацької інтерпретації та стратегій осмислення тексту).

Така методологічна модель дозволяє розглядати поезику нараториву як багаторівневу систему смислотворення, у межах якої взаємодіють структурні, когнітивні та культурні чинники.

Контекстуально-поетикальний рівень аналізу передбачає взаємозв'язок мовних засобів із культурними смислами, що дозволяє реконструювати культурні коди та архетипи певної культурної спільноти та враховує біографічні обставини автора – японське походження та життя у Великій Британії – які формують унікальний синтез культурних впливів. У творчості автора це проявляється у поєднанні японських естетичних принципів, таких як *моно но аваре* (чутливість до минулості), *ва* (гармонія), *гірі* (обов'язок), *вабі та сабі* (скромна краса та естетика старіння) [Parkes & Loughnane, 2023], із західними культурними кодами – цінністю приватності, індивідуалізмом, раціоналізмом та традиційністю [Матковська, 2021]. Цей рівень забезпечує підґрунтя для лінгвокультурологічного аналізу та дозволяє виявити механізми взаємодії мовних засобів із культурними смислами в художньому тексті.

На *макропоетичному рівні* подієвість у романах письменника характеризується редукованістю та ретроспективністю. Подія не виступає рушієм фабульної динаміки, а набуває значущості через її інтерпретацію персонажем-наратором.

Наприклад, у романі «Залишок дня» [Ishiguro, 1989] оповідь побудована у формі подорожі дво-рецького Стівенса Західною Англією після Другої світової війни. Ця зовнішня подорож слугує ката-лізатором для внутрішнього руху пам'яті: герой повертається до подій служби в Дарлінгтон-Холі, до постаті лорда Дарлінгтона та до стосунків із колишньою економкою – міс Кентон. Власне сюжетні події майже не розгортаються в тепе-рішньому часі; ключовим стає процес переосмис-лення прожитого.

У сценах спільної служби Стівенс наполегливо уникає емоційної артикуляції. Зауваження економки, її реакції та очевидні сигнали прихиль-ності інтерпретуються виключно в межах про-фесійного дискурсу. Подія, а саме – можливість особистої близькості, не усвідомлюється як така:

“She put her vase down on the table in front of me, then glancing around my pantry again said: “If you wish, Mr Stevens, I might bring in some more cuttings for you.” “Miss Kenton, I appreciate your kindness. But this is not a room of entertainment. I am happy to have distractions kept to a minimum.” [Ishiguro, 1989, c. 34]

Інший характерний епізод – сцена з любовним романом, який Стівенс читає в кімнаті, коли Місс Кентон зненацька заходить до нього і вимагає показати книжку, наближаючись до нього:

“Then she was standing before me, and suddenly the atmosphere underwent a peculiar change almost as though the two of us had been suddenly thrust on to some other plane of being altogether. I am afraid it is not easy to describe clearly what I mean here. All I can say is that everything around us suddenly became very still; it was my impression that Miss Kenton's manner also underwent a sudden change; there was a strange seriousness in her expression, and it struck me she seemed almost frightened.” [Ishiguro, 1989, c. 47]

У цих епізодах подія зводиться до мінімуму: жодного зізнання чи конфлікту не відбувається. Натомість формується когнітивний вузол, у якому емоція присутня лише як напруження між тілесною реакцією та свідомою раціоналізацією. Почуття ще не мають назви, і саме ця відсутність вербалізації робить їх неприйнятними для героя.

Наприкінці роману, під час зустрічі з уже одру-женою міс Кентон (місіс Бенн), яка висловлює думку про те, що неможливо повернути час і не можна весь час жити у скорботі за нездійсненим минулим, Стівенс уперше дозволяє собі ретро-спективне визнання втрати:

“Indeed – why should I not admit it? – at that moment, my heart was breaking. Before long, however, I turned to her and said with a smile..” [Ishiguro, 1989, c. 241]

Емоція знову роздвоєна: зовнішній жест – це посмішка, а внутрішній стан – втрата. Усвідом-лення приходить не як кульмінація, а як підсумок мовчання, що тривало все життя. Цей момент близький до *моно но аваре* (меланхолійна цінність минулого) [Parkes & Loughnane, 2023]: усвідом-лення втрати супроводжується тихим прийняттям її незворотності.

У такий спосіб наратив переноситься у вну-трішній простір свідомості, де подієвість постає як трансформація особистого досвіду персонажа.

Когнітивно-наратологічний аналіз дозволяє виявити, що внутрішня фокалізація у творах Іші-гуро формує специфічну модель художнього світу, у якій читацьке розуміння ґрунтується на співіс-нуванні несумісних інтерпретаційних перспектив.

Наприклад, роман Кадзуо Ішігуро «Клара і Сонце» [Ishiguro, 2021] є зразком неприродного наративу, у якому реалізується нестандартна форма оповіді втілена через залучення штучного розуму у ролі оповідача. Клара, штучний друг-помічник, виступає гомодієгетичним наратором, що порушує традиційні уявлення про психологічну правдоподібність та когнітивні можливості опо-відача. Така організація наративу репрезентує рефлексивно-когнітивний і неприродний харак-тер нарації, де зовнішня подієвість втрачає роль сюжетного рушія та переорієнтовується на вну-трішню рефлексію персонажа.

По-перше, у структурі наративу Ішігуро про-стежується зміщення центру з опису дії на свідомість оповідача. Події не розгортаються безпосе-редньо в «тут і тепер», а реконструюються через пам'ять, повторюваність і ретроспекцію, що фор-мує внутрішньо фокалізовану нарацію. У такому контексті визначальним стає не сам факт, а спосіб його осмислення: наратив функціонує як простір поступового усвідомлення пережитого досвіду, а не як лінійна послідовність причинно-наслідко-вих дій.

По-друге, редуція опису конфлікту та відсут-ність подієвого кульмінаційного піку вказують на етичну модель нарації, у якій смисл виникає не через протистояння чи зіткнення, а через при-йняття неминучого. Ця стратегія зближує наратив Ішігуро з японськими естетичними принципами *моно но аваре* (яп. «чутливість до минулості буття») та *ма* (яп. «пауза між подіями») [Parkes & Loughnane, 2023], де цінуються плинність, пауза й недомовленість, а також із британською тради-цією стриманості та моральної рефлексії, що в результаті формує наратив стриманого самоспо-стереження.

По-третє, структура роману засвідчує наявність елементів неприродної нарації: наратор Клара є штучною істотою, і тому володіє обмеженим або нетиповим когнітивним доступом до реальності. Ось чому світ постає не як об'єктивно даний, а як сконструйований через суб'єктивну, іноді дефектну або редуковану перспективу. Така модель нарації орієнтована на моделювання способів переживання світу, а не на його реалістичне відтворення.

Фрагментарне сприйняття Кларою дійсності реалізується через «бокси», тобто обмежені перцептивні сегменти зорового поля:

“In one box she was visible only from her waist to the upper part of her neck...” [Ishiguro, 2021, с. 30]

У такий спосіб передається неприродний розум, у якому така свідомість організована за принципами, відмінними від людських. Неприродна нарація роману проявляється через синтаксичну та стилістичну особливість мовлення Клари: використання капіталізованих загальних назв (професії) замість імен (наприклад, “Manager”) відображає сприйняття людей через їхні ролі, а не особисту ідентичність, що характерно для штучного інтелекту. Регулярність та беземоційність мовлення, механістичний підхід до опису подій і просторове фрагментування зорового поля демонструють специфічну когнітивну структуру мислення, відмінну від людської і підкреслюють естетично-теоретичний аспект неприродної нарації.

Синтаксис речень Клари надмірно регулярний і беземоційний:

“Manager allowed us to go forward. I did as I was told. The Sun was bright. I believed he would help.” [Ishiguro, 2021, с. 3]

Таке стилістичне оформлення мовлення підкреслює обмеженість її когнітивних процесів та демонструє неприродний спосіб мислення, характерний для штучного інтелекту.

Клара в наративі К. Ішігуро постає як персонаж, чия свідомість організована для спостереження, навчання та етичного виміру світу людей. Такі характеристики формують ядро образу персонажа: готовність допомагати іншим і, за необхідності, приносити самопожертву заради вищого блага. У термінах юнгіанської психології ці риси поєднують архетип Дитини, що символізує невинність і моральну чутливість, та архетип Самості, який забезпечує інтеграцію і цілісність такого образу [Jung, 1969].

Такий архетипний смисл вербалізується на рівні антропоніма: ім'я Клари походить від латинського *Clarus* – «ясна, чиста», і несе західні, християнські асоціації з моральною чистотою та невинністю. Семантика імені Клари підкреслює її моральну чистоту та етичну спрямованість, фор-

муючи образ персонажа, який зберігає здатність до емпатії і турботи навіть у такому художньому світі, де людська близькість і взаєморозуміння обмежені.

Отже, у романі «Клара і Сонце» [Ishiguro, 2021] К. Ішігуро реалізує комплексну модель неприродного наратора та неприродного розуму, де фокалізація і стиль нарації спрямовані на відтворення унікальної свідомості штучної істоти. Події підпорядковані не причинно-наслідковій динаміці, а осмисленню персонажем власного досвіду, що робить роман яскравим прикладом сучасної метамодерної та експериментальної прози.

З лінгвокультурологічної перспективи неприродність художніх світів функціонує як механізм актуалізації культурних кодів і моделей ідентичності. Альтернативні або фантастичні реальності у романах Ішігуро не лише розширюють межі художньої уяви, а й задають умови інтерпретації, у яких читацьке сприйняття формується через взаємодію різних культурних кодів.

Наприклад, у романі «Не відпускай мене» [Ishiguro, 2005] неприродність художнього світу виявляється не через футуристичну технологічність, а через радикальне переосмислення цінності людського життя, яке подається як соціально прийнятна й інституційно нормалізована практика. Клонування людей з єдиною метою – донорства органів – формує світ, що на поверхневому рівні виглядає нормальним і впізнаваним: персонажі навчаються в школі, дружать, закохуються, займаються мистецтвом. Напруження виникає через контрастивне зіткнення знань читача про реальний світ, та світ, що оповідується. Така неприродність, подібна до практики генетичного вдосконалення у «Кларі і Сонці» [Ishiguro, 2021], викликає етичне занепокоєння та моральні дилеми, оскільки суперечить фундаментальним принципам гуманізму. Проте в межах онтології художнього світу ця практика функціонує як внутрішньо логічна норма.

Інтерпретаційно-рецептивний рівень передбачає аналіз механізмів читацької інтерпретації та стратегій осмислення тексту. Так, різножанровість, редукована подієвість, неприродний художній світ, специфіка нараторів і їхніх розумів, а також особливості фокалізації формують цілісну наративну модель, у межах якої когнітивна й емоційна напруга читача виникає не через події, а через осмислення їхнього значення в процесі інтроспекції персонажів. При цьому різні смисли (людське й машинне, пам'ять і забуття, служіння й свобода, життя й приреченість) співіснують у єдиному семантичному полі. Саме така багатоаспектність і когнітивна напруга стимулюють активізацію інтерпретаційних стратегій читача, який у процесі читання вибудовує власне бачення

смислу в межах багатозначного метамодерного художнього світу.

Висновки і перспективи подальших досліджень. У результаті проведеного дослідження було обґрунтовано доцільність інтеграції когнітивно-нараторологічного та лінгвокультурологічного підходів для аналізу поетики наративу в сучасній англійськомовній прозі. Запропонована методологічна модель доводить, що поетика наративу у романах Кадзуо Ішігуро функціонує як багаторівнева система смислотворення, у межах якої взаємодіють структурні, когнітивні та культурні чинники.

У ході дослідження визначено, що нарративна організація творів письменника характеризується редукацією подієвості та її зміщенням у внутрішній простір свідомості персонажа. Подія втрачає статус зовнішнього сюжетного рушія і трансформується у процес її когнітивного та емоційного осмислення персонажем.

Доведено, що внутрішня фокалізація виступає ключовим механізмом конструювання художнього світу, формуючи модель наративу, в якій смисл виникає через співіснування різних, іноді суперечливих інтерпретаційних перспектив. У цьому контексті читач залучається до активного процесу смислотворення, реконструюючи подієвість на основі обмеженої або суб'єктивної інформації.

Встановлено, що неприродна нарративність є визначальною рисою поетики досліджених романів Кадзуо Ішігуро і реалізується через моделювання альтернативних типів свідомості, що порушує традиційні уявлення про наратора та розширює межі художньої репрезентації його досвіду. Така нарація спрямована не на відтворення реальності, а на дослідження способів її переживання.

З'ясовано, що лінгвокультурологічний аспект поетики наративу виявляється у взаємодії японських естетичних принципів та західних культурних кодів, що формує специфічну модель стриманого, рефлексивного наративу. Саме ця культурна гібридність визначає особливості формування художніх образів та впливає на стратегії читацької інтерпретації.

Доведено, що різножанровість романів Ішігуро не є формальною варіативністю, а виконує функцію модифікації нарративних стратегій смислотворення: зміна жанрової моделі супроводжується трансформацією типу наратора, структури художнього світу та механізмів рецепції.

Отримані результати розширюють уявлення про поетику наративу в сучасній літературі та можуть бути використані у подальших дослідженнях з когнітивної нараторології, лінгвокультурології та теорії художнього дискурсу. Перспективи подальших досліджень убачаємо у глибшому ана-

лізі механізмів читацької рецепції, а також у студіюванні стратегій інтерпретації читачем неприродних елементів художніх творів.

ЛІТЕРАТУРА

1. Белєхова Л. І. Архетип, архетипний смисл, архетипний образ у лінгвокогнітивному висвітленні (на матеріалі віршованих текстів американської поезії). *Науковий вісник Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Серія: Філологічні науки (мовознавство)*. 2015. № 3. С. 6–16.
2. Матковська М. В. Домінантні риси комунікативної поведінки британців. *Нова філологія*. 2021. Т. 1, № 81. С. 219–224. DOI: 10.26661/2414-1135-2021-81-1-33 (дата звернення: 15.03.2026).
3. Цапів А. О. Поетика наративу англійськомовних художніх текстів для дітей : дис. ... д-ра філол. наук : 10.02.04. Харків, 2020. 418 с.
4. Alber J., Iversen S., Nielsen H. S., Richardson B. Unnatural Narratives, Unnatural Narratology: Beyond Mimetic Models. *Narrative*. 2010. Vol. 18. P. 113–136. DOI: <https://doi.org/10.1353/nar.0.0042> (дата звернення: 15.03.2026).
5. Fauconnier G., Turner M. *The Way We Think: Conceptual Blending and the Mind's Hidden Complexities*. New York : Basic Books, 2002. 445 p.
6. Fludernik M. *Towards a 'Natural' Narratology*. London : Routledge, 1996. 454 p.
7. Hühn P. Event and Eventfulness. *The Living Handbook of Narratology*. 2011. URL: <https://www-archiv.fdm.uni-hamburg.de/lhn/node/39.html> (дата звернення: 15.03.2026).
8. Iser W. *The Implied Reader: Patterns of Communication in Prose Fiction*. Baltimore : Johns Hopkins University Press, 1974. 317 p.
9. Ishiguro K. *The Remains of the Day*. London : Faber & Faber, 1989. 272 p.
10. Ishiguro K. *Never Let Me Go*. London : Faber & Faber, 2005. 304 p.
11. Ishiguro K. *Klara and the Sun*. New York : Alfred A. Knopf, 2021. 312 p.
12. Jung C. G. *The Collected Works of C. G. Jung. Vol. 9 (Part 1): Archetypes and the Collective Unconscious / ed. by G. Adler, R. F. C. Hull*. Princeton : Princeton University Press, 1969. 589 p.
13. Lakoff G., Turner M. *More than Cool Reason: A Field Guide to Poetic Metaphor*. Chicago : University of Chicago Press, 1989. 237 p.
14. Lewandowska-Tomaszczyk B., Trojszczak M. *Cultural Conceptualizations in Language and Communication*. Cham : Springer, 2020. 311 p. DOI: 10.1007/978-3-030-42734-4 (дата звернення: 15.03.2026).

15. Parkes G., Loughnane A. Japanese Aesthetics. *The Stanford Encyclopedia of Philosophy. Winter 2023 Edition* / ed. by E. N. Zalta, U. Nodelman. URL: <https://plato.stanford.edu/archives/win2023/entries/japanese-aesthetics/> (дата звернення: 15.03.2026).
16. Schmid W. Implied Reader. *The Living Handbook of Narratology*. 2013. URL: <https://www-archiv.fdm.uni-hamburg.de/lhn/node/59.html> (дата звернення: 15.03.2026).
17. Schmid W. *Narratology: An Introduction*. Berlin ; New York : De Gruyter, 2010. 257 p.
5. Fauconnier, G., & Turner, M. (2002). *The way we think: Conceptual blending and the mind's hidden complexities*. Basic Books.
6. Fludernik, M. (1996). *Towards a 'natural' narratology*. Routledge.
7. Hühn, P. (2011). Event and Eventfulness. In *The Living Handbook of Narratology*. 2011. <https://www-archiv.fdm.uni-hamburg.de/lhn/node/39.html>
8. Iser, W. (1974). *The implied reader: Patterns of communication in prose fiction*. Johns Hopkins University Press.
9. Ishiguro, K. (1989). *The remains of the day*. Faber & Faber.

REFERENCES

1. Bieliakhova, L. I. (2015). Arkhetyp, arkhetypnyi smysl, arkhetypnyi obraz u linhvokohnityvnomu vysvitleni (na materialy virshovanykh tekstiv amerykanskoï poezii) [Archetype, archetypal meaning, archetypal image in linguocognitive perspective (based on American poetic texts)]. *Research Journal of Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University. Series "Philology" (Linguistics)*, (3), 6–16.
2. Matkovska, M. V. (2021). Dominantni rysy komunikatyvnoi povedinky brytantsiv [Dominant features of British communicative behaviour]. *Nova filolohiia*, 1(81), 219–224. <https://doi.org/10.26661/2414-1135-2021-81-1-33>
3. Tsapiv, A. O. (2020). *Poetyka naratyvu anhliiskomovnykh khudozhnykh tekstiv dlia ditei* [The poetics of narrative in English-language literary texts for children] (Doctoral dissertation, Kherson State University; V. N. Karazin Kharkiv National University).
4. Alber, J., Iversen, S., Nielsen, H. S., & Richardson, B. (2010). Unnatural narratives, unnatural narratology: Beyond mimetic models. *Narrative*, 18, 113–136. <https://doi.org/10.1353/nar.0.0042>
10. Ishiguro, K. (2005). *Never let me go*. Faber & Faber.
11. Ishiguro, K. (2021). *Klara and the sun*. Alfred A. Knopf.
12. Jung, C. G. (1969). *The collected works of C. G. Jung (Vol. 9, Part 1: Archetypes and the collective unconscious)* (G. Adler & R. F. C. Hull, Eds.). Princeton University Press.
13. Lakoff, G., & Turner, M. (1989). *More than cool reason: A field guide to poetic metaphor*. University of Chicago Press.
14. Lewandowska-Tomaszczyk, B., & Trojszczak, M. (2020). *Cultural conceptualizations in language and communication*. Springer. <https://doi.org/10.1007/978-3-030-42734-4>
15. Parkes, G., & Loughnane, A. (2023). Japanese aesthetics. In E. N. Zalta & U. Nodelman (Eds.), *The Stanford encyclopedia of philosophy (Winter 2023 ed.)*. <https://plato.stanford.edu/archives/win2023/entries/japanese-aesthetics/>
16. Schmid, W. (2013). Implied reader. *The Living Handbook of Narratology*. <https://www-archiv.fdm.uni-hamburg.de/lhn/node/59.html>
17. Schmid, W. (2010). *Narratology: An introduction*. De Gruyter.

Дата першого надходження статті до видання: 15.03.2026

Дата прийняття статті до друку після рецензування: 20.04.2026

Дата публікації (оприлюднення) статті: 12.05.2026